

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 77 0 P 069748 20 Rev
Banjaluka, 08.10.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužilje, D.T. iz K.D., ..., zastupane po punomoćniku, M.D., advokatu iz P., protiv tuženog, D.R. iz B., ..., zastupanog po punomoćniku, R.B. advokatu iz B., radi utvrđenja osnovanosti isključenja nužnog nasljednika iz nasljeđa i nedostojnosti za nasljeđivanje, odlučujući o reviziji tužilje protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 069748 18 Gž od 05.12.2019. godine, na sjednici održanoj dana 08.10.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 069748 15 P od 15.06.2018. godine, odbijen je zahtjev tužilje, da se utvrdi da je osnovano isključenje tuženog kao nužnog nasljednika iza ostavioca R.R., kao i da je isti nedostojan za nasljeđivanje u zaostavštini istog ostavioca, koju zaostavštinu čine pokretne i nepokretne stvari поближе opisane u izreci te odluke.

Istom presudom tužilja je obavezana da tuženom, na ime troškova parničnog postupka, isplati 2.040,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 069748 18 Gž od 05.12.2019. godine, žalba tužilje je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužilja revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i udovolji zahtjevu tužilje ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari, je zahtjev tužilje koji je u cjelosti odbijen prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je tužilja tetka tuženom, odnosno sestra njegovog pokojnog oca, R.R., koji je umro 21.02.2013. godine; da je R.R. prije smrti sačinio pismeni testament pred svjedocima, M.K. i D.M., dana 05.06.2012. godine, koji je prema njegovom kazivanju sačinio advokat iz K.D., B.S.; da je tim testamentom, R.R., kao

testator, svu svoju pokretnu i nepokretnu imovinu ostavio svojoj sestri, D.T.-R., a svoga sina, D.R., kao nužnog nasljednika isključio iz nasljeđa, budući da se teško moralno ogriješio od njega, jer da ga nije obilazio niti zvaao telefonom posljednih 21 godinu, te da ga istjerao iz dvorišta kuće u B., gdje živi, ne želeći kontakte sa njim, govoreći mu, da mu nije otac i da ima svoga „tajka“; da je rješenjem Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 O 047567 13 O od 16.05.2015. godine prekinut ostavinski postupak iza umrlog R.R. i D.R. udata Tubin upućena na parnicu da utvrdi, osnovanost isključenja nužnog nasljednika, D.R. u nasleđu iza R.R. i nedostojnost istog na nasleđe iza R.R., jer je D.R. u toku ostavinskog postupka iza R.R., osporio osnovanost njegovog isključenja iz nasljeđa R.R.; da je tužilja podnijela tužbu prvostepenom sudu 22.06.2015. godine; da je presudom Osnovnog suda u Bosanskoj Dubici broj P-42/91 od 1.04.1991. godine, razveden brak R.R. i R. rođene Z.T. , a mlđb. dijete D.R. rođen 05.02.1980. godine povjeren na brigu i vaspitanje majci Z.R., dok je R.R. obavezan na izdržavanje mlđb. D.R.; da su, D.R., sada tuženi i njegova majka, Z.R. 1995. godine iz K.D. preselili u B., jer se njegova majka udala, od kada on živi u porodici sa majkom i očuhom, u kojoj je stekao i polubrata; da iz iskaza tuženog saslušano u svojstvu parnične stranke i iskaza njegove majke Z.R., saslušane u svojstvu svjedoka proizilazi, da R.R. nikad nije dolazio njihovoj kući u B., da su se tuženi i njegov otac viđali povremeno u B., kada bi R.R. službeno dolazio u B., da ih niko nije obavijestio da je R.R. bolestan, da su to slučajno saznali i da su mu bili na sahrani; da iz iskaza svjedoka tužilje, M.T., M.K., M.M. i D.M. proizilazi, da im je R.R. pričao da sin sa njim ne kontaktira i da ga ne obilazi, a svjedok M.K. i D.M. su izjavili, da im je R.R. pričao, da ga je sin istjerao iz dvorišta kuće u B.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da zahtjev tužilje nije osnovan, pa je s toga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da tužilja nije dokazala da su ispunjeni uslovi za isključenje iz nasljedstva, odnosno za utvrđenje nedostojnosti na nasleđe, propisani odredbama člana 47. i člana 149. Zakona o nasljeđivanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj, 1/09, 55/09 i 91/16), zbog čega je taj sud odbio zahtjev iz tužbe.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i zaključak prvostepenog suda, pa je sudio tako, što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne.

Naime, iz odredaba člana 47. Zakona o nasljeđivanju proizilazi, da zavještalcu može isključiti iz nasljeđa nasljednika koji ima pravo na nužni dio, ako se povredom neke zakonske ili moralne obaveze teže ogriješio prema ostaviocu (ako se uvredljivo ili grubo odnosio prema zavještavaocu, ako je umišljajno učinio krivično djelo prema zavještavaocu, njegovom djetetu, usvojeniku, supružniku ili roditelju, ako se odao neradu i nepoštenom životu).

Prema odredbama člana 149. Zakona o nasljeđivanju, nedostojan je da naslijedi, na osnovu zakona, ali i na osnovu testamenta kao i da dobije ma šta na osnovu testamenta: ako je s umišljajem lišio ili pokušao da liši ostavioca života; ako je prinudom ili prijetnjom natjerao ili prevarom naveo ostavioca da sačini ili opozove testament, ili neku odredbu testament, ili ga je spriječio da to učini; ako je uništio ili sakrio testament ostaviočev u namjeri da spriječi ostvarenje posljednje volje ostaviočeve, kao i onaj ko je falsifikovao testament ostaviočev, ako se teže ogriješio o obavezi izdržavanja prema ostaviocu, prema kome je imao zakonsku obavezu izdržavanja, kao i onaj ko nije htio ukazati ostaviocu nužnu pomoć; građanin koji je pobjegao iz zemlje da bi izbjegao osudu za teže krivično djelo i onaj koji je umišljajno doveo ostavioca u stanje stalne nesposobnosti za sačinjavanje testament.

Nije sporno, da iz iskaza svjedoka tužilje, M.K., M.T., M.M. i D.M. proizilazi, da im je R.R. pričao, da ga sin ne posjećuje i ne zove telefonom godinama, a iz iskaza svjedoka, M.K. i D.M., da im je R.R. pričao, da ga je sin, sada tuženi, istjerao iz dvorišta kuće u B., što se identifikuje sa sadržajem testamenta testatora R.R., sačinjenog 05.06.2012. godine i iskazom tužilje, saslušane u svojstvu parnične stranke.

I da prihvatimo zaključak nižestepenih sudova, da ocjena neposredno izvedenih dokaza ukazuje, da je tuženi istjerao oca iz dvorišta, ovaj sud nalazi, da tužilja nije dokazala, da su ispunjeni uslovi iz člana 47. i člana 149. Zakona o nasljeđivanju, koji su neophodni za utvrđenje osnovanosti isključenja nužnog nasljednika iz nasljeđa i proglašenja nedostojnim na nasljeđe.

Ovo stoga, što je za uspjeh u parnici radi, utvrđenja osnovanosti isključenja nužnog nasljednika iz nasljedstva i utvrđenja nedostojnosti za nasljeđivanje, neophodno dokazati, da se radi o tako gruboj nepažnji i ponašanju nasljednika prema ostaviocu, da mu dovodi u pitanje dostojanstven život ili pak život uopšte, kao i život njegovih najbližih.

Kako tužilja nije dokazala, da se tuženi na takav način ponašao prema svom ocu, Rajku Raduloviću, ima se uzeti da ista, shodno odredbama člana 7 i 123 Zakon parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP) nije dokazala osnovanost svog zahtjeva, zbog čega se zahtjev iz tužbe ukazuje neosnovanim.

Na ovakav zaključak ne utiču revizioni prigovori, da nižestepeni sudovi nisu u dovoljnoj mjeri cijenili činjenicu, da su postupci tuženog u odnosu na R.R., kao oca, bili takvi da je on subjektivno te postupke doživljavao kao izuzetno teške koji se mogu izjednačiti sa uslovima propisanim odredbama člana 47. i člana 149. Zakona o nasljeđivanju. Ovo stoga, što je za pravilnu odluku o zahtjevu koji je predmetom spora, bitno, da objektivno postoje činjenice koje se mogu identifikovati sa uslovima koje propisuju odredbe člana 47. i člana 149. Zakona o nasljeđivanju, bez obzira kako ih je ostavilac doživljavao.

Obzirom da se revizijom tužilje ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te kako ista nije zahvaćena nedostatcima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. ZPP, donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić

